

Korporatiivsete Sündmuste Hea Tava

AS Eesti Väärtpaberikeskus

1. Sissejuhatus	3
2. Olulised kuupäevad ja nende seosed	5
3. Standardite põhimõtted	6
4. Maksetega seotud korporatiivsed sündmused	11
4.1. Dividendid	11
4.1.1. Makseagent	11
4.1.2. Mis on dividendid?	11
4.1.3. Ajakava	11
4.1.4. Kuidas dividende makstakse?	12
4.2. Intressimaksed	12
4.2.1. Mis on intressimaksed?	12
4.2.2. Ajakava	13
4.2.3. Kuidas intressimakseid tehakse?	13
4.3. Lunastusmaksed	14
4.3.1. Mis on lunastusmaksed?	14
4.3.2. Ajakava	14
4.3.3. Kuidas lunastusmakseid tehakse?	15
Lisa 1: ECSDA standardid inglise keeles	16

1. Sissejuhatus

Korporatiivsete Sündmuste Hea Tava on juhiste ja soovituslike reeglite kogum, mis on mõeldud järgimiseks kõigile äriühingutele, kelle väärtpaberid on registreeritud Eesti väärtpaberite keskregistris. Eriti soovitame Head Tava järgida äriühingul, kelle väärtpaberid on avalikult kaubeldavad¹ ning samuti äriühingul, kelle investorid hoiavad väärtpabereid esindajakontodel või piiriüleselt Läti või Leedu väärtpaberikontodel.

Hea Tava järgimine aitab korporatiivseid sündmusi paremini läbi viia ning toetab investorite võrdset kohtlemist.

Hea Tava järgimine kõigi äriühingute poolt tagab investorite jaoks selguse ja korporatiivsete sündmuste parema mõistmise. Seega saab investor olla kindel, et korporatiivsed sündmused toimuvad alati samade põhimõtete alusel.

Korporatiivsete Sündmuste Hea Tava koostamisel on aluseks võetud Eestis kehtivad õigusaktid (Äriseadustik, Eesti väärtpaberite keskregistri seadus jt.) ning samuti Euroopa Väärtpaberite Keskdepositooriumide Ühenduse (*European Central Securities Depositories Association; edaspidi ECSDA*) asjassepuutuvad standardid (Lisa 1: ECSDA standardid inglise keeles).

Korporatiivne sündmus on emitendi juhtorgani otsusest tulenev sündmus või ühinguõiguslik toiming mis võib mõjutada väärtpaberi omaniku õigusi ja kohustusi.

Korporatiivsete sündmuste hulka kuuluvad näiteks:

- Dividendimaksud
- Intressimaksud
- Võlakirjade lunastusmaksed (s.h. osaline lunastamine)
- Aktsionäride üldkoosolek
- Fondiemissioon
- Konverteerimine
- Nimiväärtuse muutmine (kapital muutub)
- Split (nimiväärtuse vähendamine, kapital ei muutu)
- Tagurpidi split (nimiväärtuse suurendamine, kapital ei muutu)
- Uute aktsiate registreerimine (aktsiakapitali suurendamine)

¹ Kaubeldavate väärtpaberite all mõistetakse väärtpabereid, millega kaubeldakse reguleeritud turul (näit. Tallinna Börs) või alternatiivturul.

- Aktsiate tühistamine (aktsiakapitali vähendamine)
- Avalik emissioon
- Ülevõtmine
- Ümberkujundamine
- Ühinemine
- Jagunemine

Muud olulised sündmused, millest tuleb EVK-d teavitada:

- Kontaktandmete muutus
- Ärinime muutus
- Juhatuse liikmete muutus

Esimeses etapis kirjeldame ära rahaliste maksetega seotud korporatiivsed sündmused – dividendimaksud, intressimaksud, võlakirjade lunastusmaksed. Edaspidi on plaanis dokumenti juurde lisada ka teiste korporatiivsete sündmuste kirjeldused.

2. Olulised kuupäevad ja nende seosed

Korporatiivsete sündmuste läbiviimisel mängivad suurt rolli erinevad kuupäevad. Selles peatükis defineeritakse neist enim levinud ja kõige olulisemad tähtajad/kuupäevad.

Kaubeldavate väärtpaberite puhul tuleb arvestust pidada kauplemispäevade² põhjal, ülejäänud väärtpaberite puhul tööpäevade põhjal.

Kui käesolevas dokumendis räägitakse edaspidi mõistest Päev, siis selle tähendust tuleb igal äriühingul mõista vastavalt sellele, kas tegemist on kaubeldava väärtpaberiga või mitte.

Record date – päev, mille seisuga fikseeritakse korporatiivses sündmuses osalevate investorite nimekirja. Nimekirja fikseeritakse õhtul kell 23:59. Väärtpaberiomanike nimekirja fikseerimise päev ei tohi olla varem kui kümnendal (10.) Päeval pärast üldkoosoleku toimumist, kus otsustati väärtpaberitest tekkivate, muutuvate või lõppevate õiguste iseloom või ulatus (väärtpaberite omanikele antavad õigused või nende ulatus). Kümme Päeva on tingitud asjaolust, et kõik investorid jõuaksid pärast üldkoosoleku otsust ära teha tehingud, mille realiseerumist nad soovivad enne nimekirja fikseerimist. Emitent on kohustatud avalikustama teabe väärtpaberiomanike nimekirja fikseerimise kohta vähemalt üheksa (9) Päeva enne nimekirja fikseerimist.

Cum date – viimane kauplemispäev, mil kaubeldavad väärtpaberid sisaldavad õigust osaleda korporatiivses sündmuses. *Cum date* on kolm (3) kauplemispäeva enne investorite nimekirja fikseerimist (record date'i). See on tingitud Eesti kauplemispraktikas kehtivast arveldustsüklist T+3, mis tähendab, et täna sisestatud tehing arveldatakse kolme tööpäeva pärast.

Ex date – sellel päeval ostetud väärtpaberid ei sisalda enam õigust osaleda korporatiivses sündmuses, sest tehingu täitmisel kantakse väärtpaberid isiku väärtpaberikontole pärast investorite nimekirja fikseerimist. *Ex date* on kaks (2) kauplemispäeva enne investorite nimekirja sulgemist (record date'i).

Cum date ja *ex date* on olulised ainult kaubeldavate väärtpaberite jaoks. Neid kuupäevi ei pea emitent ise määrama, need määratakse turukorraldaja poolt.

Payment date – maksete tegemise päev, mis on kindlaks määratud väljamaksete aluseks olevas dokumendis (näiteks üldkoosoleku otsus dividendide maksmise kohta, võlakirja

² Kauplemispäev on reeglina tööpäev, v.a. kauplemispühad, mis on toodud leheküljel omxgroup.com/nordicexchange/balticmarket.

emissioonitingimused). Sellel päeval kantakse raha nende investorite väärtpaberikontoga seotud arvelduskontodele, kes olid fikseerimispäeva (*record date*) seisuga investorite nimekirjas.

3. Standardite põhimõtted

Korporatiivsete Sündmuste Hea Tava aluseks on lisaks kehtivatele õigusaktidele ja turu korraldaja reeglitele ka ECSDA standardid (Lisa 1: ECSDA standardid inglise keeles). Suures osas on Eestis kehtivad korporatiivsete sündmuste läbiviimise protseduurid vastavuses standarditega, kuid mõningas osas tuleb ette erinevusi.

Käesolev peatükk seletab lahti korporatiivsete sündmuste kohta kehtivad ECSDA standardid ning toob välja sarnasused ja erinevused võrreldes Eestis kehtiva praktikaga.

Depositooriumi teavitamine korporatiivsetest sündmustest

1. Kõik emitendid, kelle väärtpaberid on registreeritud väärtpaberite keskregistris, peavad tagama keskregistri teavitamise kõigist korporatiivsetest sündmustest ning selle detailidest niipea, kui sellekohane otsus on vastu võetud.

Muu hulgas reguleerivad nimetatud teavitamiskohustust järgmised Eesti väärtpaberite keskregistri seaduse (edaspidi nimetatud "EVKS") sätted:

1) § 13 lg 1, mis ütleb järgmist:

"Kui emitendi aktsiad või osad on registris registreeritud, peab emitent aktsia- või osakapitali suurendamisel täiendavalt emiteeritud aktsiad või aktsiate või osade nimiväärtuse suurendamise registris registreerima."

2) § 14 lg 1, mis ütleb järgmist:

"Kui emitendi aktsiad või osad on registris registreeritud, peab emitent aktsia- või osakapitali vähendamisel aktsiate või osade tühistamise või aktsiate või osade nimiväärtuse vähendamise registris registreerima."

3) § 21 lg 2, mis ütleb järgmist:

"Emitent on kohustatud teavitama registripidajat viivitamata:

1) kõigist muudatustest registris registreeritud väärtpaberite omanike õigustes ja kohustustes, sealhulgas kõigist muudatustest võlakohustuste intressimääras või tingimustes ning nende aktsiatega kaasnevates õigustes, mille vastu vahetusvõlakirjad on vahetatavad;

2) dividendi maksmise kohta otsuse tegemisest;

- 3) ühinemis-, jagunemis- või ümberkujundamisotsuse tegemisest, likvideerimisotsuse vastuvõtmisest või pankrotimenetluse algatamisest emitendi suhtes;
- 4) kõigist muudatustest emitenti registripidaja suhtes esindama õigustatud isikute seas;
- 5) muudest registripidamise korras sätestatud asjaoludest.”

2. Teavitused peavad olema emitendi poolt registripidajale edastatud, kasutades selleks ISO standarditele vastavat elektroonilist kanalit (näiteks SWIFT).

Eestis teavitab emitent keskregistri pidajat korporatiivsest sündmusest täites selleks registripidaja poolt kindlaks määratud taotluse vormi, mis on kättesaadav EVK koduleheküljelt³.

Kui sündmusega ei kaasne registrikandeid (ei väärtpaberi- ega rahakandeid), siis tuleb EVK-le saata sellekohane teavitus esimesel võimalusel e-posti teel.

Sellised sündmused on:

- otsus dividendide mittemaksmise kohta
- ärinime muutus
- kontaktandmete muutus

3. Teavitus peab olema tehtud minimaalselt kolm Päeva enne *ex date*'i.

Korporatiivsest sündmusest tuleb EVK-d teavitada viivitamatult (EVKS § 21 lg 2), kuid mitte hiljem kui kolm (3) Päeva enne *ex date*'i, mis tähendab viis (5) Päeva enne fikseerimispäeva. Kui korporatiivse sündmusega kaasnevad väärtpaberikanded või rahakanded, kus makseagendiks on EVK, siis tuleb kannete tegemise taotlus ja kannete tegemiseks vajalikud andmed, mille alusel EVK teeb emitendi otsuse täitmiseks vajalikud registritoimingud, esitada EVK-le hiljemalt viis tööpäeva enne emitendi poolt määratud fikseerimispäeva (EVKS-i § 21 lg 4).

Kolm Päeva enne *ex date*'i on piisav aeg, et informatsioon jõuaks investorini ning soovi korral saaks investor sellele infole reageerida (näiteks teha aktsiate müügi- või ostutehing), kuna üldjuhul toimub *ex date*'il väärtpaberi hinna muutus.

Informatsiooni avalikustamine deponooriumi poolt

- 1. Keskodeponoorium peab emitendilt saadud informatsiooni avalikuks tegema koheselt kõigile kontohalduritele (s.h. välisdeponooriumid):**
 - a. kelle poolt hallatavatel väärtpaberikontodel on teate saamise hetkel väärtpabereid, mida korporatiivne sündmus puudutab,**

³ Taotluste vormid: <https://www.e-register.ee/>

- b. kelle poolt hallatava väärtpaberikonto osas on teate saamise hetkel arveldamata tehinguid väärtpaberitega, mida korporatiivne sündmus puudutab.**

Teavitus edastatakse elektroonselt vastavalt standardile.

Nimetatud standardi järgimine on oluline, et info korporatiivse sündmuse kohta jõuaks võimalikult kiiresti võimalikult paljude huvitatud osapoolteni, eriti arvestades asjaolu, et see info võib olla väga hinnatundlik.

EVK avaldab informatsiooni korporatiivsete sündmuste kohta oma veebilehel⁴.

- 2. Juhul, kui emitent (või emitendi esindaja ehk agent) esitab registripidajale ISO standardile mittevastava teavituse, siis peab teavitus sisaldama tõlget inglise keelde.**

On oluline, et emitent avaldaks peamise info korporatiivse sündmuse kohta lisaks eesti keelele ka inglise keeles. See vähendab riski, et mõni osapool saab emitendi teatest valesti aru.

Tallinna Börsi reglemendi osa “Nõuded emitentidele” punkti 2.4.5. kohaselt tuleb kõik börsiteated ja finantsaruanded avalikustada eesti ja inglise keeles. Äriühingute osas, mille väärtpaberid ei ole kaubeldavad reguleeritud väärtpaberiturul, õigusaktidest sellist reeglit küll otseselt ei tulene, kuid võimaluse korral on soovitav lisada sündmuse kohta kokkuvõte inglise keeles.

- 3. Kui osutub vajalikuks väljakuulutatud korporatiivse sündmuse tühistamine või muutmine, tuleb esmalt teha sellekohane teavitus ning seejärel kõik sündmusega seotud kanded tagasi pöörata.**

Kui selgub, et registripidajale esitatud korporatiivse sündmuse teostamise korraldus oli ekslik, siis pärast vastava teate saamist emitendilt teavitab registripidaja esmalt kontohaldureid ning enne uue korporatiivse sündmuse korralduse teostamist taastab algse seisuga, pöörates võimalusel tagasi teostatud kanded.

Ekslike kannete tagasipööramine ja algseisu taastamine vähendab võimalikke tekkivaid riske ning võimaldab teostada korrektsed kanded investorite kontodel.

Korporatiivse sündmusega seotud kannete tagasipööramine on üldiselt väga komplitseeritud protsess ning paljudel juhtudel osutub see võimatuks.

⁴ Info korporatiivsete sündmuste kohta: <http://statistics.e-register.ee/ksa/>

Oluliste kuupäevade kindlaksmääramine

- 1. Võlakirjadega seotud korporatiivsete sündmuste puhul tuleb teavituses ära määrata fikseerimispäev (*record date*) ja maksepäev (*payment date*). Teiste korporatiivsete sündmuste puhul peaks teade sisaldama lisaks fikseerimispäevale (päeva lõpp) ja maksepäevale ka *ex date*'i (päeva algus).**

Eestis reguleerivad nimetatud nõuet EVKS ja Tallinna Börsi reglement või muu turukorraldaja reeglistik. Vastavalt EVKS § 21 lõikele 3 peab emitent otsuses, mis on aluseks väärtpaberitest tulenevate õiguste tekkimisele, muutmisele või lõpetamisele, määrama päeva (fikseerimispäev), mis võetakse aluseks nende isikute kindlaksmääramisel, kelle õigusi nimetatud otsus puudutab.

Eestis on emitent kohustatud määrama ainult fikseerimispäeva ja maksepäeva. *Ex date*'i määrab kaubeldavate väärtpaberite korral turukorraldaja.

- 2. Nii rahaliste väljamaksetega kui ka väärtpaberi-kannetega seotud sündmuse korral peab *ex-date* olema n Päeva enne fikseerimispäeva, kus n on üks päev vähem kui arveldustsükkel. Näiteks arveldustsükli T+3 korral peaks *ex-date* olema 2 Päeva enne fikseerimispäeva.**

Eestis kohaldub antud reegel ainult kaubeldavatele väärtpaberitele ning arveldustsüklist T+3 tulenevalt on *ex date* 2 kauplemispäeva enne fikseerimispäeva.

- 3. Maksepäev peab olema fikseerimispäevale nii lähedal kui võimalik, soovituslikult juba järgmisel tööpäeval.**

Eestis soovitame võlakirjade puhul reeglit järgida ning teha maksed fikseerimispäevale järgneva tööpäeva hommikul. Nende võlakirjade puhul, mille *record date* fikseeritakse hommikul kell 8:00, peaksid maksed toimuma fikseerimispäeval.

Dividendimaksete puhul soovitame maksed teha kolm (3) Päeva pärast fikseerimispäeva, kuna siis on investoritel võimalus vajadusel esitada maksudokumendid – oma maksukohustuse vähendamiseks (topeltnmaksustamise vältimise lepingute alusel) peaksid mitteresidendid esitama emitendile oma asukohariigist saadud tõendi oma residentsuse kohta enne maksepäeva.

Väljamaksete tegemine

- 1. Kui väärtpabereid hoitakse samaaegselt mitme riigi deponituumides, peab kannete tegemise päev olema kõigis riikides sama.**

Eestis on soovitatav seda nõuet järgida, ehkki see võib oleneda rahvusvaheliste maksete kiirusest.

2. Väärtpaberitehingute arveldustsüklid peavad olema harmoniseeritud üle Euroopa.

Eestis kasutusel olev standardne börsitehingute arveldustsükkel (T+3) on sama mis enamikes Euroopa riikides.

3. Kõik väärtpaberitelt tehtavad väljamaksed peavad olema tehtud pangaülekandega rahas (so mitte tšekkides).

Eestis välja kujunenud praktika kohaselt toimuvad kõik maksed rahas. Soovitame väljamaksed teha alati investori väärtpaberikontoga seotud arvelduskontole.

4. Kõik rahalised väljamaksed peavad olema tehtud väärtpaberiarveldussüsteemi vahendusel.

EVK osutab väljamaksete tegemise teenust, kuid makseagendi määramine on siiski iga emitendi vaba valik. Ka siis, kui väljamaksed teostab emitent ise või tema poolt määratud makseagent, tuleb EVK-d makse teostamisest igal juhul teavitada. Soovitame väljamaksed teha alati registris asuva väärtpaberikontoga seotud arvelduskontole.

4. Maksetega seotud korporatiivsed sündmused

4.1. Dividendid

4.1.1. Makseagent

Makseagent (väljamakse tegija) on emitendi esindaja, kes on volitatud teostama õigustatud isikutele makseid emitendi väärtpaperitelt emitendi nimel. Makseagendiks võib määrata lisaks vastavat teenust pakkuvatele krediidasutustele ka EVK. Sellisel juhul peab emitent esitama iga kord enne maksete toimumist EVK-le vastava taotluse väljamaksete tegemiseks.

Emitent on kohustatud avalikustama teabe igast muudatusest oma makseagendi osas enne vastava muudatuse kehtima hakkamist.

4.1.2. Mis on dividendid?

Dividend on väljamakse, mida tehakse äriühingu pädeva organi otsuse alusel puhaskasumist või eelmiste majandusaastate jaotamata kasumist ning mille aluseks on dividendi saaja osalus äriühingus (nt. aktsiate või osade omamine või muud osaluse vormid vastavalt äriühingu asukohamaa seadustele).

Dividendide maksmist reguleerivad Äriseadustiku §§ 276-280. Kui dividende makstakse välja mitmes osas või mitu korda aastas, siis tuleb iga väljamakse korral järgida käesolevas Heas Tavas kehtestatud põhimõtteid.

Dividendide väljamaksmise otsuses peavad olema välja toodud järgmised punktid:

- Makstavate dividendide kogusumma
- Dividendide suurus ühe aktsia kohta
- Dividendide maksmise aluseks oleva aktsionäride nimekirja fikseerimise kuupäev (*record date*)
- Dividendide maksmise kuupäev (*payment date*)
- Tingimus, et maksed tehakse väärtpaperikontodega seotud arvelduskontole

4.1.3. Ajakava

1. Võetakse vastu otsus dividendide maksmise kohta (päev T)
2. Emitent teavitab EVK-d dividendide maksmisest (hiljemalt *record date* – 5 Päeva).
3. Nimekirja fikseerimise kuupäev (*record date*) (minimaalselt T + 10 Päeva)
4. Maksepäev (soovitavalt *record date* + maksimaalselt 5 pangapäeva). Maksepäeval kantakse dividendid aktsionäridele, kes olid fikseerimispäeval (*record date*) kell

23:59 seisuga aktsionäride nimekirjas. Maksed tehakse aktsionäride nimekirja kantud väärtpaperikontodega seotud arvelduskontodele.

Maksed tuleks teostada emitendi või makseagendi poolt selliselt, et maksekorraldused edastatakse pangale enne kella 12:00, et tagada rahade laekumine investoritele samal päeval (see tagab võimaluse samal päeval makse edasi kanda välismaistele investoritele ning investoritele, kes hoiavad väärtpabereid esindajakontodel).

4.1.4. Kuidas dividende makstakse?

Dividendide maksmise protseduur peab olema kirjeldatud põhikirjas või üldkoosoleku otsuses. Dividendide maksmise võib läbi viia emitent ise või korraldada selle makseagendi (sh EVK) vahendusel.

Dividendide väljamaksmisel tuleks järgida alltoodud põhimõtteid:

1. Konkreetsele investorile väljamaksmisele kuuluva summa suurus arvestatakse välja lähtudes investorile kuuluvate väärtpaperite arvust Eesti väärtpaperite keskgregistri fikseerimispäeva (*record date*) seisuga.
2. Dividendide väljamakse tehakse rahaülekande teel investori arvelduskontole, mis on seotud tema väärtpaperikontoga.
3. Tulumaksu kinnipidamisel (juhul, kui emitendile ei ole esitatud eraldi juhiseid) võetakse aluseks investori residentsus ja õiguslik vorm, mis on kantud investori väärtpaperikonto andmetesse.

Fikseerimispäeva (*record date*) seisuga aktsionäride nimekiri koos vajalike andmetega (investori arvelduskonto number, residentsus jms) on võimalik saada EVK-st.

Kui otsustatakse dividendid välja maksta EVK kaudu, siis tuleb selleks esitada vastav taotlus vormil “Väärtpaperitest tulenevate väljamaksete tegemine”. EVK kannab hoolt, et väljamaksed sooritatakse probleemideta ja tulumaksuarvestus toimub korrektselt, sh kantakse kinnipeetud tulumaks üle Maksu- ja Tolliametile.

4.2. Intressimaksed

4.2.1. Mis on intressimaksed?

Intressimakseks loetakse võlakirjaemitendi poolt võlakirja omanikule teostatavat võlakirjadelt teenitud intressitulu regulaarse iseloomuga väljamakset. Intressimaksete tingimused on fikseeritud võlakirja emissioonitingimustes.

Fikseeritud peavad olema:

- 1) intressimaksete sagedus (kord kuus, kord kvartalis, kord poolaastas, kord aastas vm.)
- 2) intressimäär või selle arvestamise põhimõte
- 3) nimekirja fikseerimise päev (*record date*)
- 4) väljamaksete tegemise päev (*payment date*)

4.2.2. Ajakava

1. Emitent (või makseagent) teavitab EVK-d intresside maksmisest (*record date* – 5 Päeva);
2. Nimekirja fikseerimise kuupäev (*record date*);
3. Maksepäeval (*record date* + 1 pangapäev) kantakse intressid investoritele, kes olid fikseerimispäeval (*record date*) kell 23:59 seisuga investorite nimekirjas. Maksed tehakse investorite nimekirja kantud väärtpaberikontodega seotud arvelduskontodele.
4. Võlakirjade puhul, mille *record date* fikseeritakse 8:00 seisuga, kantakse intressid investorite arvelduskontodele sama päeva jooksul.

Maksed tuleks teha emitendi või makseagendi poolt selliselt, et maksekorraldused edastatakse pangale enne kella 12:00, et tagada rahade laekumine investoritele samal päeval (see tagab võimaluse samal päeval makse edasi kanda välismaistele investoritele ning investoritele, kes hoiavad väärtpabereid esindajakontodel).

Emitent (või makseagent) peab muutuva intressimääraga võlakirja puhul teatama intressimäära järgnevas perioodiks kohe peale selle fikseerimist.

Emitent (või makseagent) on kohustatud EVK-d teavitama ka sellest, kui intressi mingil põhjusel ei maksta.

4.2.3. Kuidas intressimakseid tehakse?

Intressimaksete protseduur peab olema kirjeldatud emissioonitingimustes. Intresside maksmise võib läbi viia emitent ise või korraldada selle makseagendi (sh EVK) vahendusel.

Emissioonitingimustes on reeglina kindlaks määratud makseagent (vt punkt 4.1.1.).

Intresside väljamaksmisel EVK vahendusel (soovituslik ka emitendi või muu makseagendi korral):

- 1) Konkreetsele investorile väljamaksmisele kuuluva summa suurus arvestatakse välja lähtudes investorile kuuluvate väärtpaberite arvust (või võlakirjade nimiväärtusest) Eesti väärtpaberite keskregistris fikseerimispäeva (*record date*) seisuga.
- 2) Intresside väljamakse tehakse rahaülekande teel investori arvelduskontole, mis on seotud tema väärtpaberikontoga.

Fikseerimispäeva (*record date*) seisuga investorite nimekiri koos vajalike andmetega (investori arvelduskonto number, residentsus jms) on võimalik saada EVK-st.

Kui otsustatakse intressid välja maksta EVK kaudu, siis tuleb selleks esitada vastav taotlus vormil “Väärtpaberitest tulenevate väljamaksete tegemine”.

4.3. Lunastusmaksed

4.3.1. Mis on lunastusmaksed?

Lunastusmaksed tasutakse investoritele võlakirja tagasi ostmisel emitendi poolt ehk lunastamisel. Lunastusmaksete suurus (arvutamise põhimõtted) ja võlakirja lunastamise aeg on kindlaks määratud emissioonitingimustes. Pärast lunastusmaksete tegemist kustutatakse võlakirjad registrist (investorite väärtpaberikontodelt).

Emissioonitingimustega võib ette näha ka võlakirjade osalise lunastamise võimaluse. Sel juhul kustutatakse registrist need võlakirjad, mille eest väljamaksed on tehtud.

4.3.2. Ajakava

1. Emitent (või makseagent) teavitab EVK-d lunastusmaksetest (*record date* – 5 päeva).
2. Nimekirja fikseerimise kuupäev (*record date*)
3. Maksepäeval (*record date* + 1 pangapäev) kantakse lunastusmaksed investoritele, kes olid fikseerimispäeval (*record date*) kell 23:59 seisuga investorite nimekirjas. Maksed tehakse investorite väärtpaberikontodega seotud arvelduskontodele.

Maksed tuleks teha emitendi või makseagendi poolt selliselt, et maksekorraldused edastatakse pangale enne kella 12:00, et tagada rahade laekumine investoritele samal päeval (see tagab võimaluse samal päeval makse edasi kanda välismaistele investoritele ning investoritele, kes hoiavad väärtpabereid esindajakontodel).

Ennetähtaegselt lunastamisest peab emitent (või makseagent) EVK-d teavitama kohe, kui vastav otsus on vastu võetud.

4.3.3. Kuidas lunastusmaksleid tehakse?

Lunastusmakslele prolseduur peab olema kirjeldatud emissioonitingimustes. Lunastusmakslele tegemise võib läbi viia emitent ise või korraldada selle makseagendi (sh EVK) vahendusel.

Lunastusmakslele tegemisel EVK vahendusel (soovituslik ka emitendi või muu makseagendi korral):

- 1) Konkreetsele investorile väljamaksmisele kuuluva summa suurus arvestatakse välja lähtudes investorile kuuluvate väärtpaperite arvust Eesti väärtpaperite keskregistris fikseerimispäeva (*record date*) seisuga.
- 2) Lunastusmakslele tehakse rahaülekanne teel investoril arvelduskontole, mis on seotud tema väärtpaperikontoga.

Fikseerimispäeva (*record date*) seisuga investorite nimekiri koos vajalike andmetega (investoril arvelduskonto number, residentsus jms) on võimalik saada EVK-st.

Kui otsustatakse lunastusmakslele teha EVK kaudu, siis tuleb selleks esitada vastav taotlus vormil “Väärtpaperitest tulenevate väljamaksete tegemine”.

Pärast lunastusmakslele tegemist tuleb võlakirjad sama päeva jooksul registrist kustutada. Selleks tuleb esitada taotlus vormil “Võlakirjade kustutamine”.

Lisa 1: ECSDA standardid inglise keeles

[\(https://www.ecsda.com/portal/working_groups/harmonisation_\(wg_5\)/corporate_actions_and_events/\)](https://www.ecsda.com/portal/working_groups/harmonisation_(wg_5)/corporate_actions_and_events/)

Standard 11

All issuers whose securities are held via a CSD must ensure their primary CSD is informed of the official details of a corporate event, at a minimum as soon as the announcement has been made. This includes any official intention, change or confirmation of an event.

Standard 12

Announcements must be made by using formatted electronic messaging from the issuer at least throughout the chain of intermediaries.

Standard 13

At a minimum, announcements should be made three days before ex date for distributions.

Standard 14

All CSDs receiving this information should make the information available, without undue delay of receipt from the issuer, at a minimum to all their participants (including other SSS) who have a direct holding or pending transaction in the corporate action security within the CSD at the time of the announcement. The announcement should also be made available to any participant who obtains a new holding or is subject to a new transaction that will be affected by the event. The announcement should be formatted and transmitted electronically in an agreed standard.

Standard 15

In case of non-formatted text on the announcement by the issuer (or its agent) the announcement should include a translation into English.

Standard 16

If a reversal of an event is necessary, an announcement should be made prior to processing and all aspects of the event should be reversed.

Standard 17

For fixed income only record date and payment date will be provided on any announcement. For any other distribution the announcements of the corporate action data associated with the event will include an ex date (defined as a 'start of day' date), record date (defined as a 'close of day' date) as well as a payment date.

Standard 18

For cash distributions, the ex date should be n business days before the record date, where n is one day less than the settlement cycle. i.e. For a T+3 market the ex date should be 2 days prior to record date.

Standard 19

For stock distributions the ex date should be n business days before the record date, where n is one day less than the settlement cycle.

Standard 20

Payment date should be as close to record date as possible, preferably the next working day.

Standard 21

The issuer should be responsible for setting and announcing the ex date, record date and payment date. Where necessary the issuer should set these dates with its primary exchange and / or its primary CSD.

Standard 22

The dates for a distribution should be the same in all countries.

Standard 23

Settlement cycles should be harmonised across Europe.

Standard 24

All mandatory cash distributions should be in cash and not coupons.

Standard 26

For financial instruments held within an SSS, all cash relating to corporate actions and market claims should have the default of being distributed via the SSS system.